

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки та управління

Обліково-фінансовий факультет

Кафедра обліку і аудиту

ОБЛІК НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ

Робочий зошит

для виконання практичних і самостійних робіт здобувачами ступеня вищої освіти «магістр» 5 курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми навчання

МИКОЛАЇВ
2016

УДК 657.01
ББК 65.052.24
О-16

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 08.06.2016р. протокол № 10.

Укладачі:

- М. В. Дубініна – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і аудиту, Миколаївський національний аграрний університет;
- Ю. Ю. Чебан – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту, Миколаївський національний аграрний університет;
- С. В. Сирцева – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту, Миколаївський національний аграрний університет;
- Т. С. Пісоченко – асистент кафедри обліку і аудиту, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

- І. В. Гончаренко – д-р екон. наук, професор, кафедри світового господарства і зовнішньоекономічної діяльності Миколаївського національного аграрного університету.
- І. П. Приходько – д-р держ. упр., професор, завідувач кафедри обліку, аудиту та управління фінансово-економічною безпекою Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету.

© Миколаївський національний аграрний університет, 2016

ЗМІСТ

ВСТУП	4
МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ТОРГІВЛІ	5
Тема 1. Організаційні форми та облік на підприємствах торгівлі	5
МОДУЛЬ 2. ОБЛІК ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ	8
Тема 1. Документальне оформлення та облік надходження товарів і тари в оптовій торгівлі	8
Тема 2. Документальне оформлення та облік реалізації товарів і тари в оптовій торгівлі	12
МОДУЛЬ 3. ОБЛІК ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ	18
Тема 1. Особливості роздрібної торгівлі та ціноутворення	18
Тема 2. Документальне оформлення та облік надходження товарів і тари в роздрібній торгівлі	22
Тема 3. Документальне оформлення та облік реалізації товарів і тари в роздрібній торгівлі	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	30

ВСТУП

Сучасні умови господарювання підприємств в Україні зумовлюють необхідність підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації бухгалтерів, які зможуть ефективно працювати та забезпечувати правильність ведення обліку на підприємстві, займатися підготовкою необхідної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень на основі глибоких знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку і розуміння основних економічних понять.

З метою вдосконалення методичного забезпечення практичної підготовки та самостійної роботи магістрів п'ятого курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування», розроблено робочий зошит з дисципліни «Облік на підприємствах торгівлі».

В робочому зошиті наведено практичні завдання у відповідності до вимог робочої програми вивчення дисципліни, глосарій основних термінів з метою закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з обліку на підприємствах торгівлі.

Виконання завдань здійснюється на матеріалах лекційних занять та рекомендованих навчально-методичних матеріалів.

Найменування підприємств, цифрові та інші дані в завданнях умовні.

Робочий зошит розроблено з урахуванням чинних нормативно-правових актів.

МОДУЛЬ 1
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ТОРГІВЛІ

Тема 1. Організаційні форми та облік на підприємствах торгівлі

Мета: набуття практичних навичок з основних питань організації торговельної діяльності, використання нормативно-правової бази, організації обліку підприємств торгівлі

Короткий термінологічний словник:

Торгівельна діяльність _____

Торгівля _____

Оптова торгівля _____

Роздрібна торгівля _____

Об'єкт (заклад) роздрібною торгівлі _____

Ціна _____

Завдання 1.1. Використовуючи зазначені нижче нормативні акти, проставити напроти вірних тверджень «+», напроти невірних «-» та зазначити відповідний нормативний акт зі статтею, в таблиці 1.

Нормативні акти для вирішення завдання: Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991р. (зі змінами і доповненнями) № 1023-ХІІ; Правила роздрібної торгівлі непродовольчими товарами, затверджені наказом Міністерства економіки України від 19.04.07р. №104; Правила роздрібної торгівлі продовольчими товарами, затверджені наказом Міністерства економіки з питань європейської інтеграції України від 11 липня 2003 року № 185; Інструкція «Про книгу відгуків і пропозицій на підприємствах роздрібної торгівлі та у закладах ресторанного господарства», затверджена наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі в Україні від 24 червня 1996р. № 349.

Таблиця 1. Вихідні дані для виконання завдання 1

№	Твердження	«+» чи «-»
1	Всі підприємства роздрібної торгівлі та заклади ресторанного господарства незалежно від форми власності ведуть Книгу відгуків і пропозицій встановленої форми	
2	Для написання скарги, відгуку або пропозиції бажаючий зобов'язаний пред'явити документ, що засвідчує його особу	
3	Книга відгуків і пропозицій є документом суворої звітності	
4	Керівник підприємства, в Книгу відгуків і пропозицій якого зроблено запис, за наявності адреси особи, що зробила цей запис, повинен надіслати листа про заходи, які вжиті на підприємстві щодо усунення причин скарги	
5	Взуття всіх видів, яке не має коробок, не забороняється зберігати навалом	
6	Продаж взуття в торговельних підприємствах, де відсутні умови для примірки, забороняється	
7	Комплектність телерадіотоварів перевіряють згідно з переліком, надрукованим у його паспорті	
8	Хліб та хлібобулочні вироби масою більше 0,5 кг забороняється розрізати і продавати частинами без зважування	
9	Попереднє фасування ковбас і копченостей передбачається в обсягах потреби не більше одного дня реалізації, а м'яса і сирих м'ясопродуктів – 2-3 години	
10	У місцях проведення спортивних змагань не забороняється роздрібна торгівлі алкогольними напоями	
11	Продаж тютюнових виробів поштучно дозволений особам, які досягли 18 років	
12	Продавець не зобов'язаний на вимогу покупця надати йому контрольні ваги	

Продовження таблиці 1

1	2	3
13	Споживач має право вимагати надання інформації про сертифікат на продукцію, реалізація якої підлягає обов'язковій сертифікації	
14	При продажу товарів за зразками, поштою, а також у випадках, коли час укладення договору купівлі-продажу і час передачі товару споживачеві не збігаються, гарантійний строк обчислюється починаючи від дня передачі товару споживачеві	
15	При виявленні протягом встановленого гарантійного строку недоліків споживач, в порядку та у строки, що встановлені законодавством, має право вимагати: пропорційного зменшення ціни; безоплатного усунення недоліків товару в розумний строк; відшкодування витрат на усунення недоліків товару.	
16	Продавець, виробник непродовольчих товарів зобов'язані прийняти товар неналежної якості у споживача і задовольнити його вимоги	
17	Доставка великогабаритних товарів і товарів вагою понад п'ять кілограмів продавцю, виробнику та їх повернення споживачеві здійснюються за рахунок продавця.	
18	Споживач не має право обміняти непродовольчий товар належної якості на аналогічний у продавця, в якого він був придбаний, якщо товар не задовольнив його за формою, габаритами, фасоном, кольором, розміром або з інших причин не може бути ним використаний за призначенням.	
19	Споживач має право на одержання необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про продукцію, що забезпечує можливість її свідомого і компетентного вибору.	
20	Необхідно примушувати споживача придбавати продукцію неналежної якості або непотрібного йому асортименту, у будь-який спосіб обмежувати використання ним електронних платіжних засобів, якщо відповідно до законодавства продавець (виконавець) зобов'язаний приймати їх до сплати.	
21	Споживач має право на перевірку якості, безпеки, комплектності, міри, ваги та ціни продукції, що придбавається (замовляється), демонстрацію безпечного та правильного її використання.	
22	Кожне дрібно роздрібно торговельне підприємство (за винятком лотків, столиків тощо) повинно мати Книгу відгуків і пропозицій, яка розміщується на видному місці і надається споживачу на першу його вимогу.	
23	Неякісні та небезпечні харчові продукти і продовольча сировина підлягають вилученню з обігу	
24	Допускаються до продажу фасовані вітчизняні та імпортні харчові продукти, етикетування яких не відповідає Законам України "Про безпечність та якість харчових продуктів"	

Теми презентацій (рефератів)

1. Формування цін на товари, контроль за їх дотриманням.
2. Ліцензування і патентування окремих видів торговельної

діяльності.

3. Застосування Регістраторів розрахункових операцій (РРО) в обліку торговельної діяльності.

Питання для обговорення:

1. Торговельна діяльність та її види.
2. Предмет та функції торговельної справи.
3. Основні документи, які повинні мати СПД для ведення торговельної діяльності.
4. Основні правила торговельного обслуговування населення.
5. Оптовий та роздрібний товарообіг.
6. Порядок ціноутворення в торгівлі.

МОДУЛЬ 2

ОБЛІК ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

Тема 1. Документальне оформлення та облік надходження товарів і тари в оптовій торгівлі

Мета: набуття теоретичних та практичних навичок з обліку надходження товарів і тари на підприємствах оптової торгівлі

Короткий термінологічний словник:

Оптова ціна _____

_____

_____

Первісна вартість товарів _____

_____

_____

Тара _____

_____

_____

_____

Таблиця 2. Відображення нестачі товарів на рахунках бухгалтерського обліку

№	Господарська операція	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
Підприємство-покупець визнало дебіторську заборгованість, яка в майбутньому буде погашена				
1	Відображено передоплату за товар			
2	Відображено суму податкового кредиту			
3	Отримано товари			
4	Списано суму податкового кредиту			
5	Відображено зарахування заборгованості			
6	Суму нестачі відображено як дебіторську заборгованість по претензії			
Підприємство-покупець визнало суму нестачі безнадійною				
1	Відображено передоплату за товар			
2	Відображено суму податкового кредиту			
3	Отримано товари			
4	Списано суму податкового кредиту			
5	Відображено зарахування заборгованості в частині фактичного одержання товарів			
6	Відображено суму нестачі			
7	Відображено коригування суми податкового кредиту (методом «червоне сторно»)			
8	Суму нестачі, визнану безнадійною, списано на витрати			
9	Списано витрати, пов'язані з нестачею матеріалів			

Завдання 2.3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Покупець повернув якісний товар на суму 1200 грн. Собівартість даного товару становила 800 грн, торгівельна націнка на товар 200 грн.

---

2. Облік нестач виявлених при прийманні товару.
3. Облік повернення товарів постачальнику.

Питання для обговорення:

1. Основні вимоги до складання договорів постачання, купівлі-продажу товарів.
2. Первинні документи при доставці автомобільним транспортом.
3. Особливості документального оформлення вантажів при доставці (відправці) залізницею.
4. Організація приймання товарів по кількості і якості (з урахуванням умов їх доставки та упаковки).
5. Документальне оформлення розбіжностей, встановлених при прийманні.
6. Методика відображення на рахунках надходження товарів з інших джерел.
7. Рахунки бухгалтерського обліку, на яких обліковують тару і тарні матеріали.

Тема 2. Документальне оформлення та облік реалізації товарів і тари в оптовій торгівлі

Мета: набуття теоретичних та практичних навичок з обліку реалізації товарів і тари на підприємствах оптової торгівлі

Короткий термінологічний словник:

Реалізація товарів оптом _____

Транспортно-заготівельні витрати _____

Знижка _____

Теми презентацій (рефератів)

1. Документальне оформлення та особливості обліку операцій за договором комісії.
2. Інвентаризація товарів та облік її результатів.
3. Документальне оформлення та облік експортно-імпортних операцій.

Питання для обговорення:

1. Синтетичний і аналітичний облік реалізації товарів і тари в оптових торговельних підприємствах.
2. Визначення транспортно-заготівельних витрат та відображення їх в обліку.
3. Синтетичний і аналітичний повернення товарів покупцям в оптових торговельних підприємствах.
4. Синтетичний і аналітичний облік реалізації товарів зі знижками в оптових торговельних підприємствах.
5. Поняття правил INCOTERMS-2010.
6. Які документи складають матеріально-відповідальні особи?
7. Синтетичний облік переоцінки товарів в оптових торговельних підприємствах.

МОДУЛЬ 3. ОБЛІК ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ

Тема 1. Особливості роздрібної торгівлі та ціноутворення

Мета: набуття теоретичних знань та практичних навичок з обліку товарних операцій в роздрібній торгівлі.

Короткий термінологічний словник:

Роздрібна торгівля _____

_____

_____

_____

Торгова націнка _____

_____

_____

_____

Банківська платіжна картка _____

Повернення товарів _____

Надлишок _____

Втрати _____

Фірмова торгівля _____

Завдання 4.1. Магазин жіночого одягу та аксесуарів проводить розпродаж літньої колекції одягу. Так у період розпродажу було реалізовано товарів на суму 300000 грн, у т.ч. ПДВ – 50000 грн зі знижкою 50 % (до попереднього розпродажу ціна становила 600000 грн, у т.ч. ПДВ). При цьому собівартість проданого одягу дорівнює 200000 грн (без ПДВ).

Одночасно магазин розпродає й літні аксесуари: при купівлі однієї одиниці товару – друга за 1 грн. Їх реалізували в кількості 150 штук загальною вартістю 30000 грн (у т. ч. ПДВ – 5000грн). Стільки само продали за 1 грн, тобто на суму 150 грн (у т.ч. ПДВ – 25 грн). Собівартість проданих аксесуарів склала 13000 грн (у т.ч. реалізованих за 1 грн – 4000 грн).

Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Джерела та документальне оформлення надходження товарів на підприємствах роздрібно́ї торгівлі.
2. Порядок складання звітності матеріально-відповідальних осіб про рух товарів в роздрібно́ї торгівлі.
3. Характеристика та види цін.
4. Особливості обліку націнки товарів.

Тема 2. Документальне оформлення та облік надходження товарів і тари в роздрібно́ї торгівлі

Мета: Набуття теоретичних знань та практичних навичок з обліку надходження товарів і тари в роздрібно́ї торгівлі.

Короткий термінологічний словник:

Відпускна ціна _____

_____

_____

Вільна ціна _____

_____

_____

Торгівля _____

_____

_____

Торгова знижка _____

_____

_____

Завдання 5.1. До магазину «Україночка» від оптової бази надійшла партія рідини для миття посуду в пластмасовій упаковці, що доставлено автотранспортом постачальника. В накладній вказані наступні дані: ціна за одиницю 3 грн, в т.ч. ПДВ 20% - 50 коп., кількість – 1500 од., загальна вартість – 4500 грн, в т.ч. ПДВ 20% - 750 грн.

При прийманні встановлено витікання рідини з 2-х пляшок.

Теми презентацій (рефератів)

1. Документальне відображення та облік надходження товарів і тари в роздрібній торгівлі.

Питання для обговорення:

1. Джерела та документальне оформлення надходження товарів на підприємствах роздрібною торгівлі.

2. Порядок складання звітності матеріально-відповідальних осіб про рух товарів в роздрібній торгівлі.

3. Характеристика рахунків бухгалтерського обліку, що застосовується для обліку надходження товарів в роздрібній торгівлі.

Тема 3. Документальне оформлення та облік реалізації товарів і тари в роздрібній торгівлі

Мета: Набуття теоретичних знань та практичних навичок з обліку реалізації товарів і тари в роздрібній торгівлі.

Короткий термінологічний словник:

Продаж товарів на замовлення _____

Торгова націнка _____

Реалізація через інтернет-магазин _____

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посібник / П. Й. Атамас. – 2-ге вид. доп. і перероб. – К. : ЦУЛ, 2010. – 392 с.
2. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Г. В. Блакита, О. Т. Боровко, О. М. Дзюба, І. О. Гладій. —К. : ЦУЛ, 2014. – 288 с.
3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Даньків Й. Я. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навчальний посібник / Й. Я. Даньків, М. Р. Лучко, М.Я. Остап'юк. – К. : Знання, 2007. – 229 с.
5. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. / І. В. Жолнер. – К. : ЦУЛ, 2012. – 368 с.
6. Лень В. С. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посіб. / В. С. Лень, В. В. Гливенко. - К. : Знання – Прес, 2005. – 491 с.
7. Облік в галузях економічної діяльності : автотранспорт і будівництво : навч. посіб. / За ред. Ф.Ф. Бутинця. — Житомир : ЖГП, 2006. – 480с.
8. Положення про ведення касових операцій в національній валюті України [Електронний ресурс] : постанова Національного банку України від 15.12.2005 р. № 637 /Національний банк України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05>.
9. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс] : закон України від 17.09.08 р. № 514-VI / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : закон України від 16.07.1999р. №996-XIV / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>.
11. Про затвердження інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 21.12.1999 р.

№291 / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://www.dtkk.com.ua/show/2bi>.

12. Про затвердження інструкції про службові відрядження в межах України та закордон [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 13.03.1998 р. № 59/410 / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0218-9>.

13. Про затвердження методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007р. №2 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://www.prou4ot.info/index.php?section=browse&CatID=154&ArtID=414>.

14. Про затвердження національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. №73 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page>.

15. Про затвердження плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 299 / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PlanSchetov.aspx>.

16. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс] : Міністерства фінансів України наказ від 08.10.1999 р. №237 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.

17. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. №20 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0085-00>.

18. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. №91 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>.

19. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. №559 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

20. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000 р. №181 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0487-00>.

21. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. №290 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/psbu15/>.

22. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

23. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. №205 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>.

24. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, що утримуються для продажу і припинена діяльність» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. №617 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG8375.html.

25. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. №817 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05>.

26. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від

19.05.2005 р. №412 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05>.

27. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» [Електронний ресурс] : наказ від 28.04.2006 р. №415 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE12484.html.

28. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість» [Електронний ресурс] : наказ від 02.07.2007 р. №779 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>.

29. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин» [Електронний ресурс] : наказ від 26.08.2008 р. №1090 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0844-08>.

30. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 34 «Платіж на основі акцій» [Електронний ресурс] : наказ від 30.12.2008 р. №1577 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0647-01>.

31. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» [Електронний ресурс] : наказ від 28.05.1999 р. №137 / Міністерство фінансів України — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>.

32. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. №92 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

33. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. №242 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>.

34. Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс] : наказ

Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246 /
Міністерство фінансів України. – Режим доступу :
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

35. Про затвердження типових форм первинних документів з
обліку сировини і матеріалів [Електронний ресурс] : наказ
Міністерства статистики України від 21.06.1996 р. № 193 /
Міністерство статистики України. – Режим доступу :
http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN349.html.

36. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове
державне соціальне страхування [Електронний ресурс] : закон
України від 08.07.2010 р. № 2464-VI / Верховна Рада України. —
Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2464-17>.

37. Про зовнішньоекономічну діяльність [Електронний ресурс]
: закон України від 16.04.91р. №959/12 / Верховна Рада України. —
Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

38. Свідерський Є. І. Бухгалтерський облік у галузях
економіки : навч. посіб. / Є. І. Свідерський. – К. : КНЕСУ, 2005. – 233
с.

Навчальне видання

Облік на підприємствах торгівлі
робочий зошит

Укладачі:

Дубініна Марина Вікторівна

Чебан Юлія Юріївна

Сирцева Світлана Володимирівна

Пісоченко Тетяна Сергіївна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 2,4.

Тираж 50 прим. Зам. № ___

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.